

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 14 juli 2020

583/2020

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om krav som för bekämpning av djursjukdomar ställs på sådan sperma från får och getter som samlas in för att bevara den genetiska variationen hos lantraser

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut föreskrivs med stöd av 51 § 3 mom. i lagen om djursjukdomar (441/2013):

1 §

Tillämpningsområde

I denna förordning föreskrivs det om godkännande av spermasamlingsstationer för får och getter enligt 51 § i lagen om djursjukdomar (441/2013) för att bevara den genetiska variationen hos lantraser. Dessutom föreskrivs det i denna förordning om de krav gällande bekämpning av djursjukdomar som ska iakttas vid insamling, hantering och förvaring av sperma från får och getter på denna station.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om krav som ställs på spermasamlingsstationer som sänder sperma från får och getter till ett land utanför Finlands gränser finns i jord- och skogsbruksministeriets förordning om krav som ställs på könsceller och embryon från får och getter för att bekämpa djursjukdomar (1032/2013).

3 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *får* tamfårsraser som hör till arten *Ovis aries*, med undantag för mufflonfår,
- 2) *getter* tamgettsraser som hör till arten *Capra hircus*,
- 3) *sperma* obehandlad eller behandlad sädesvätska från en bagge eller bock,
- 4) *spermasamlingsstation* en inrättning där sperma från en bagge eller bock samlas, hanteras och förvaras,
- 5) *ursprunglig djurhållningsplats* en djurhållningsplats från vilken ett får eller en get skickas till en spermasamlingsstation,
- 6) *stationsveterinär* en av verksamhetsutövaren utsedd veterinär som svarar för att denna förordning iakttas på spermasamlingsstationen, samt
- 7) *lantras* finska lantrasgetter, finska lantrasfår, ålandsfår och kajanalandsfår.

4 §

Förutsättningar för godkännande av en spermasamlingsstation

Som spermasamlingsstation får godkännas antingen en separat djurhållningsplats eller en del av en sådan djurhållningsplats där det också förekommer annan djurhållning än sådan som anknyter till insamling av sperma. Godkännande av en del av en djurhållningsplats som spermasamlingsstation förutsätter dock att det inte i utrymmen som hör till stationen samtidigt pågår någon annan verksamhet än sådan som anknyter till insamling av sperma.

Regionförvaltningsverket ska inspektera spermasamlingsstationen före godkännandet av den.

En spermasamlingsstation kan godkännas med stöd av denna förordning om den endast används för insamling av sperma med syfte att bevara den genetiska variationen hos en lantras. Godkännandet förutsätter att insamlingen av sperma uppfyller kraven i punkt 1 i bilaga I.

Regionförvaltningsverket ska underrätta kommunalveterinären och Livsmedelsverket om godkännandet av en spermasamlingsstation. I samband med godkännandet av en spermasamlingsstation ska regionförvaltningsverket skriftligen bemyndiga stationsveterinären för sin uppgift.

Bestämmelser om offentliggörande av en förteckning över godkända spermasamlingsstationer finns i 96 § 3 mom. i lagen om djursjukdomar.

5 §

Verksamheten vid en spermasamlingsstation

Verksamheten vid en spermasamlingsstation ska uppfylla kraven i punkt 2 i bilaga I.

Spermasamlingsstationen ska stå under regelbunden tillsyn av stationsveterinären i enlighet med punkt 3 i bilaga I.

På spermasamlingsstationen får endast sperma som uppfyller kraven i punkt 4 i bilaga I samlas, hanteras och lagras.

Om stationsveterinären byts ut ska spermasamlingsstationen underrätta regionförvaltningsverket om det minst fem vardagar innan den nya stationsveterinären inleder sitt arbete.

6 §

Myndighetstillsyn över spermasamlingsstationer

Kommunalveterinären ska inspektera utrymmena och verksamheten på spermasamlingsstationen minst en gång vart tredje år för att säkerställa att stationen fortfarande uppfyller förutsättningarna för godkännande och att de krav som föreskrivits för verksamhet på spermasamlingsstationer iakttas. Inspektionen ska utföras under den tid då det förekommer verksamhet på spermasamlingsstationen.

Kommunalveterinären ska utan dröjsmål underrätta regionförvaltningsverket och Livsmedelsverket om resultatet av inspektionerna.

7 §

Återkallande av godkännandet av en spermasamlingsstation

Bestämmelser om återkallande av godkännandet av en spermasamlingsstation finns i 112 § i lagen om djursjukdomar.

Regionförvaltningsverket ska underrätta kommunalveterinären och Livsmedelsverket om att godkännandet av en spermasamlingsstation har återkallats. När Livsmedelsverket

583/2020

mottagit underrättelsen ska det återkalla den nationella godkännandekod som det gett spermasamlingsstationen.

8 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2020 .

Helsingfors den 8 juli 2020

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä

Konsultativ tjänsteman Kajsa Hakulin

KRAV SOM GÄLLER SPERMASAMLINGSSTATIONER

1. Förutsättningar för godkännande av en spermasamlingsstation

Förutsättningar för godkännande av en spermasamlingsstation är följande:

1.1 På spermasamlingsstationen ska det finnas åtminstone följande utrymmen, varav en del kan vara mobila:

1.1.1 utrymmen för donatordjur,

1.1.2 ett utrymme för hygienisk insamling av sperma; detta utrymme kan vara utomhus om vädrets skadliga effekter på spermans kvalitet kan förhindras,

1.1.3 ett separat rum för rengöring, desinficering eller sterilisering av instrument och redskap,

1.1.4 ett separat rum för hantering och förvaring av sperma, som inte nödvändigtvis behöver finnas i anslutning till spermasamlingsstationens övriga utrymmen, och

1.1.5 om spermasamlingsstationen bedriver långvarig lagring av sperma, ett rum för detta, som inte nödvändigtvis behöver finnas i anslutning till stationens övriga utrymmen.

1.2 Spermasamlingsstationen ska konstrueras så att djurstallar och utrymmen för insamling, hantering och förvaring av sperma lätt kan rengöras och utrymmen för hantering av sperma lätt kan desinficeras.

1.3 En stationsveterinär som är en legitimerad veterinär i Finland ska ha utsetts för spermasamlingsstationen.

1.4 Spermasamlingsstationen ska stå under regelbunden tillsyn av stationsveterinären.

1.5 Den personal som arbetar på spermasamlingsstationen ska ha teknisk kompetens och tillräcklig utbildning för att sköta verksamheten vid stationen på ett tillbörligt sätt.

2. Krav som gäller verksamheten vid en spermasamlingsstation

2.1 Det är tillåtet att ha andra får och getter på spermasamlingsstationen utöver de baggar eller bockar som hålls på stationen för insamling av sperma, endast om det är nödvändigt för insamlingen av sperma och om djurens hälsotillstånd uppfyller kraven i punkt 4.

2.2 Alla de spermadoser som samlas på spermasamlingsstationen ska bokföras.

2.3 Insamling, hantering och lagring av sperma ska försiggå i de utrymmen som reserverats för dessa ändamål och under strikt hygieniska betingelser.

2.4 All utrustning, utom engångsutrustning, som under insamlingen och hanteringen av sperma kommer i kontakt med donatordjuret eller dess sperma ska desinficeras eller steriliseras före användningen. Stationsveterinären ger anvisningar om detta.

2.5 Förvaringskärl och transportkärl, med undantag för nya engångsbehållare, ska före varje påfyllning desinficeras eller steriliseras. Stationsveterinären ger anvisningar om detta.

2.6 Varje dos av sperma ska tydligt märkas på ett sådant sätt att datumet för insamlingen av sperman, donatordjurets identitetskod och stationens godkännandenummer lätt kan fastställas.

2.7 Djur som hålls på en spermasamlingsstation får inte komma i kontakt med tamdjur som hålls utanför stationen eller med vilda djur.

3. Stationsveterinärens uppgifter

Stationsveterinären ska

3.1 säkerställa att det på spermasamlingsstationen endast samlas in sperma från donatordjur som uppfyller kraven i denna förordning,

3.2 regelbundet kontrollera hälsotillståndet hos de donatordjur och andra djur som finns på spermasamlingsstationen och behandla sjukdomar,

3.3 övervaka insamlingen, hanteringen och förvaringen av sperma samt bokföringen gällande sperma,

3.4 övervaka den allmänna hygien på spermasamlingsstationen och ge anvisningar om detta,

3.5 utföra undersökningar som behövs för utredande av djurens sjukdomsläge, samt

3.6 säkerställa att personalen på spermasamlingsstationen endast utför sådana uppgifter som de har tillräckligt kunskaper och tillräcklig kompetens för.

4. Krav som gäller sperma som samlats in på spermasamlingsstationen

4.1 Sperman ska härröra från ett donatordjur

4.1.1 som under de sex månader som föregår början av den isolering som avses i punkt 4.1.5 enbart hållits på den ursprungliga djurhållningsplatsen eller på en annan djurhållningsplats som samma verksamhetsutövare ansvarar för,

4.1.2 vars ursprungliga djurhållningsplats eller den djurhållningsplats där djuret har hållits under den tid som nämns i 4.1.1 är sådan att där inte förekommer djursjukdomar som ska bekämpas enligt 5 § i lagen om djursjukdomar,

4.1.3 vars ursprungliga djurhållningsplats, eller den djurhållningsplats där djuret har hållits under den tid som nämns i 4.1.1, i fråga om sjukdomen Maedi Visna hos får och CAE hos getter uppfyller kraven i artikel 6 i rådets direktiv 91/68/EEG om djurhälsovillkor för handeln med får och getter inom gemenskapen,

4.1.4 som inte uppvisar några kliniska symptom på sjukdom den dag då djuret flyttas till stationen eller när sperman samlas in,

4.1.5 som under minst 30 dagar före insamlingen av sperma inleds hållits isolerat från andra djur än sådana som isolerats för samma ändamål på ett sätt som godkänts av stationsveterinären i ett isoleringsutrymme utomhus eller inomhus på spermasamlingsstationen eller, om den ursprungliga djurhållningsplatsen är en annan plats, i ett sådant utrymme på den ursprungliga djurhållningsplatsen; till isoleringsutrymmet får inte ha kommit nya får eller getter under isoleringstiden och där ska ha använts särskilda arbetsredskap och arbetskläder,

4.1.6 som efter minst 21 dagar efter det att isoleringstiden inletts och innan den löpt ut undersökts serologiskt för smitta av *Brucella ovis*, *Brucella melitensis* och Border disease och uppvisat negativa resultat,

4.1.7 som inte under isoleringstiden varit i kontakt med sådana djur som inte uppfyller kraven i punkt 4.1.6,

4.1.8 som inte har använts för naturlig betäckning de närmaste 30 dagarna före insamlingen av sperma inleds eller under insamlingsperioden.